

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-06
Besvaras senast
2024-11-20

Till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2024/25:179 Raoul Wallenberg-institutets verksamhet

I år, 2024, är det 40 år sedan Raoul Wallenberg-institutet för mänskliga rättigheter och humanitär rätt grundades.

Institutet, med säte i Lund, är en fristående stiftelse som grundades av professor Göran Mellander vid Lunds universitet och är uppkallat efter den svenske diplomaten Raoul Wallenberg, som under andra världskriget räddade tusentals ungerska judar undan nazismen.

På institutet kombineras forskning inom mänskliga rättigheter i kombination med direkt engagemang på plats i samarbete med lokala partner i över 40 länder.

Institutet finns i Asien, Latinamerika, Afrika och Europa som resurs inom forskning och pågående projekt kring demokrati och rättighetsfrågor. Bland annat bedrivs projekt i Zimbabwe i frågor om situationer för fångar på fängelser. Institutet var också involverat i arbetet med att utforma Institutet för mänskliga rättigheter, som startade sin verksamhet 1 januari 2022.

Vid ett möte med Länsstyrelsen Skåne, som undertecknad deltog på, informerade Raoul Wallenberg-institutets verkställande direktör Peter Lundberg om pågående förberedelser med att etablera ett kontor i Kiev i Ukraina, för att där vara på plats som samarbetspartner och forskningsresurs i kommande EU-anslutningsprocess.

Raoul Wallenberg-institutet och Institutet för mänskliga rättigheter utgör var för sig två viktiga aktörer för att stärka kunskap och utveckling kring frågor som är av största vikt för demokrati och frihet i framtiden. Det kan inte minst poängteras utifrån nuvarande perspektiv i en tid då vi kan konstatera att allt fler människor lever i länder som inte är demokratiskt uppbyggda.

När det gäller Institutet för mänskliga rättigheter är arbetet inriktat på mänskliga rättigheter i Sverige utifrån de internationella konventioner vårt land har ingått.

I fråga om Raoul Wallenberg-institutet är arbetet inriktat internationellt. I sammanhanget kan nämnas att institutet har påbörjat arbetet med att bygga upp världens första databas för att kartlägga brott mot humanitär rätt.

Biblioteket, som byggts upp på institutet sedan början av 1980-talet, är en nyckelfaktor för forskning och utveckling kring frågor om mänskliga rättigheter i globalt perspektiv. Ett orosmoln i sammanhanget som framfördes vid mötet med länsstyrelsen är den fortsatta finansieringen av biblioteket och den samlade kunskap som byggts upp. Utifrån nuvarande budget för universiteten har dessa inte möjlighet att stötta institutet. Från institutets ledning aviseras nu att MR-bibliotekets framtid på Raoul Wallenberg-institutet är hotat och kommer att behöva läggas ned nästa år om inte långsiktig finansiering kan säkras.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga statsrådet Paulina Brandberg:

Avser statsrådet att ta initiativ för att långsiktigt säkerställa att forskning och utveckling kan bedrivas kring mänskliga rättigheter och humanitär rätt på Raoul Wallenberg-institutet?

.....

Per-Arne Håkansson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch